

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj 32/02), ministar pravde Bosne i Hercegovine, d o n o s i

P R A V I L N I K
ZA PROVOĐENJE PRAVILA ZA KONSULTACIJE U IZRADI
PRAVNIH PROPISA U MINISTARSTVU PRAVDE BOSNE I
HERCEGOVINE

Član 1.
(Predmet pravilnika)

Ovim pravilnikom propisuju se procedure za konsultacije sa javnošću u procesu izrade pravnih propisa u Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo), kako bi se Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, 81/06) bolje razumjela i efikasnije provela.

Član 2.
(Svrha donošenja pravilnika)

Svrha donošenja pravilnika je da se osigura:

- a) razumijevanje stvarnog učinka normativno-pravnih aktivnosti;
- b) kvaliteta normativno-pravnih akata;
- c) usklađenost pravnih propisa sa pravnim okvirom;
- d) efikasnost i efektivnost u Ministarstvu;
- e) koordinacija i razumijevanje među partnerskim institucijama;
- f) obim konsultacija i otvorenost za komentare javnosti;
- g) ukupna odgovornost pružanjem detaljnijih informacija o planiranim normativno-pravnim aktivnostima i kakvu korist daju.

Član 3.
(Načela koji stoje iza provođenja konsultacija)

- (1) Sljedeća opća načela će usmjeravati rad Ministarstva u ispunjavanju obaveza iz Pravila:
- a) Izuzev u slučaju važnih i neobičnih okolnosti koje to sprečavaju, konsultacije vezane za zakone koji imaju značajan uticaj na javnost će se vršiti što je moguće ranije u svakoj od faza opisanih u članu 11.;
 - b) Kad god je to moguće, predmeti konsultacija će biti što jasnije i preciznije definisani kako bi se promovisala istinska rasprava i prikupila konkretna stajališta i sugestije od partnera u konsultacijama;
 - c) Ministarstvo će izvještavati javnost u određenom obliku o nalazima i zaključcima do kojih se došlo kao rezultat svih faza konsultacija;
 - d) Ministarstvo će sa svojim konsultacijskim partnerima uspostaviti jasna i razumna očekivanja o tome na koji način će se konsultacije vršiti, uključujući rokove za dostavu komentara i od partnera će se očekivati da te procedure poštuju;

- e) Ministarstvo će osigurati konzultacijskim partnerima i široj javnosti dovoljno informativnog materijala o temi konsultacija, kako bi se omogućila istinska razmjena informacija.

Član 4.

(Minimalne obaveze u pogledu konsultacija)

- (1) U skladu sa članom 6. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa (u daljem tekstu: Pravila), Ministarstvo će na svojoj web stranici objavljivati sve predložene zakonske i podzakonske akte u formi nacрта i omogućiti građanima da dostavljaju pisane komentare na njih u periodu od najmanje 21 dan.
- (2) Uz prijedloge zakonskih ili podzakonskih akata mora biti priloženo obrazloženje u kojem je objašnjena potreba za donošenjem predmetnog zakona ili podzakonskog akta i druge ključne informacije.
- (3) Na web stranici su date instrukcije na koji način i kome se dostavljaju komentari.
- (4) Ako se radi o komentarima u pisanoj formi, Ministarstvo će omogućiti dostavu takvih komentara u roku od minimalno 30 dana.
- (5) Takođe, Ministarstvo će obavijestiti pojedince i organizacije koje su iskazale interes za normativno-pravne aktivnosti Ministarstva, a čija imena su na spisku za konsultacije koji vodi Ministarstvo prema članu 3. Pravila Vijeća ministara i članu 5. ovog pravilnika, o tome na koji način mogu nabaviti primjerak prijedloga zakonskog ili podzakonskog akta.
- (6) Šire metode konsultacija se primjenjuju kada dati zakonski ili podzakonski akt ima „značajnog uticaja na javnost“, u skladu sa članom 8. Pravila Vijeća ministara i detaljnim opisom u članu 7. ovog pravilnika.

Član 5.

(Spisak za konsultacije)

- (1) U skladu sa članom 3. Pravila, koordinator za konsultacije izrađuje, vodi i redovno ažurira spisak lica (grupa i pojedinaca) zainteresovanih za normativno-pravne aktivnosti Ministarstva, a koje žele biti uključene na taj spisak.
- (2) Spisak sadrži i kontakt informacije pojedinca ili grupe, informacije o oblastima u kojima su stručni, prethodnom iskustvu u izradi pravnih propisa ili konsultacijama, te iskustvu u vođenju i spremnosti da služe kao kontakt za distribuiranje informacija ostalim zainteresovanim stranama.
- (3) Spisak imena grupa i pojedinaca, koji ne sadrži podatke iz stava 2. ovog člana, koje Ministarstvo posjeduje za internu upotrebu bit će na raspolaganju svima koji ga pismenim putem zatraže.

Član 6.

(Planirane normativno-pravne aktivnosti)

- (1) U skladu sa članovima 5. i 8. Pravila, Ministarstvo svake godine na svojoj web stranici objavljuje spisak planiranih normativno-pravnih poslova i označava zakonske ili podzakonske akte za koje smatra da će imati “značajnog uticaja na javnost“.

(2) Stalno ažuriranje spiska iz stava 1. ovog člana vršit će koordinator za konsultacije na osnovu podataka sakupljenih od strane rukovodećih državnih službenika.

(3) Takođe, Ministarstvo će takav spisak dostaviti na uvid svim pojedincima i grupama koji ga zatraže pismenim putem.

Član 7.

(Pravni propisi sa značajnim uticajem na javnost)

(1) Kada se radi o pravnim propisima za koje postoji veliko zanimanje javnosti, a koji su u nadležnosti Ministarstva, Ministarstvo će, ne samo objaviti takve prijedloge zakona ili podzakonskih akata, u skladu sa članom 6. Pravila i članom 4. ovog pravilnika, nego će izvršiti i dodatne konsultacije, kao što je propisano u ovom pravilniku.

(2) U zakone ili podzakonske akte koji imaju značajnog uticaja na javnost mogu spadati sljedeći akti, kao što je navedeno u članovima 9.-13. Pravila Vijeća ministara:

- a) Zakoni koji vode do promjene pravnog statusa lica (npr. krivični zakon i zakon o krivičnom postupku, zakoni kojima se ograničavaju ili proširuju mogućnosti za sticanje prava na pogodnosti koje pružaju, zakoni koji utiču na biračka prava, zakoni koji utiču na pristup sudovima, te zakoni kojima se mijenjaju važeća pravna načela);
- b) Zakoni koji vode do promjene ekonomskog statusa lica (npr. Zakon o obligacionim odnosima i ostali zakoni koji utiču na ekonomski i pravni status, imovinska prava, ugovore koje zaključuju institucije BiH, itd.);
- c) Zakoni koji se moraju donijeti da bi BiH ispunila međunarodne obaveze ili da bi se primijenili međunarodni standardi (npr. zakoni usklađeni sa evropskim direktivama, zakoni koji se donose u cilju poštivanja ili ispunjavanja obaveza utvrđenih međunarodnim ugovorima i konvencijama, itd.);
- d) Zakoni koji imaju okolišnog uticaja, uključujući kvalitetu vode i zraka, te kojima se nameću ili smanjuju obaveze vezane za korištenje zemljišta i drugih prirodnih resursa (npr. zakoni kojima se ograničavaju ispuštanja u prirodnu sredinu, kojima se određuju odštete ili kazne za zagađivanje prirodne sredine, kojima se utvrđuju izuzeci od zakona ili pravila o zaštiti prirodne sredine, itd.).

(3) Prilikom utvrđivanja nivoa uticaja na javnost, Ministarstvo može uzeti u obzir i razne druge kriterije, kao npr. da li taj propis predstavlja novinu, da li je svrha zakona usavršavanje nekog zakona, da li je svrha zakona prilagođavanje tehnološkim promjenama, da li promjene koje se predlažu proizilaze iz sudskih odluka kojima je prethodni zakon ili dio zakona stavljen van snage, broj lica u zemlji, regiji ili zajednici na koje utječe promjena, te finansijski odraz na zemlju, regiju ili ekonomski sektor.

(4) Za određene vrste zakona Ministarstvo može pretpostaviti da nemaju značajan uticaj na javnost, osim ako okolnosti ne ukazuju na suprotno, te stoga podliježu samo minimalnoj obavezi konsultacija iz člana 6. Pravila, kao što su: izmjene i dopune radi pravopisnih ili drugih gramatičkih ispravki, te zakoni kojima se vrši kodifikacija ili na drugi način objedinjuje odnosno reorganizuje tekst ili se pojedine odredbe prebacuju u druge dijelove zakona bez izmjene sadržaja.

Član 8.
(Oblici i obim konsultacija)

(1) U cilju provođenja konsultacija, Ministarstvo objavljuje sve prijedloge zakona i podzakonskih akata i može primjenjivati sljedeće oblike konsultacija, u skladu sa članom 17. Pravila Vijeća ministara:

- a) obavijest ili objava nacrtu zakona u štampanim medijima,
- b) informisanje i educiranje o nacrtu zakona putem radija i televizije,
- c) obavijesti i objava nacrtu zakona na Internetu,
- d) direktno dostavljanje nacrtu zakona organizacijama i pojedincima,
- e) javni sastanci ili okrugli stolovi sa odabranim organizacijama i pojedincima,
- f) radne grupe koje uključuju stručnjake i predstavnike organizacija i pojedinaca.

(2) Prilikom utvrđivanja obima konsultacija, koji odgovara konkretnim zakonima i podzakonskim aktima, Ministarstvo, sukladno članu 18. Pravila, mora uzeti u obzir sljedeće:

- a) vremenska ograničenja za usvajanje propisa;
- b) kapacitet organizacija i pojedinaca za konsultacije;
- c) novinu ili tehničku složenost predmeta nacrtu pravnog propisa.

Član 9.
(Nivo konsultacija)

(1) Ministarstvo može odlučiti da provede različite nivoe konsultacija sa raznim društvenim grupama, uključujući sljedeće, kao što je opisano u članu 16. Pravila:

- a) javnost uopće i organizacije u skladu sa definicijom iz člana 2. Pravila,
- b) stručnjake akademske i istraživačke zajednice, domaće i inostrane,
- c) mediji,
- d) vladina tijela, uključujući agencije koje su naročito zainteresovane za pitanja iz oblasti prava i sigurnosti,
- e) pravnu zajednicu, uključujući advokate, tužioce, sudije i njihova profesionalna udruženja.

(2) Ministarstvo će se takođe pobrinuti da, po potrebi, obavi konsultacije sa širokim spektrom organizacija civilnog društva i NVO aktivnih u pravnoj oblasti.

Član 10.
(Izvori konsultacija)

Za spomenute grupe, Ministarstvo može koristiti sljedeće izvore za konsultacije:

- a) Šira javnost: izvještaji za javnost, reportaže, ankete, istraživanja;
- b) Zainteresovani vanjski posmatrači: web stranica, informativni listovi, bilteni, slanje obavijesti putem elektronske pošte;
- c) Zainteresovani vanjski posmatrači koji su spremni dati komentare: javni sastanci, sastanci grupa, građanske porote, fokusne grupe, periodi za pisane komentare;
- d) Tehnički stručnjaci i ocjenjivači: tehničke savjetodavne grupe ili ekspertni paneli i diskusije, javne rasprave;
- e) Aktivni učesnici, uključujući glavne aktere iz vlade i civilnog društva: interaktivne radionice, radna tijela, radne grupe;
- f) Sudonosioци odluka: vladini međuresorni timovi i posebna radna tijela sastavljena od predstavnika vlade i civilnog društva koji rade na osnovu pregovora.

Član 11. **(Vrijeme konsultacija)**

Prema članu 20. Pravila, Ministarstvo može vršiti konsultacije koje se odnose na zakone koji imaju značajan uticaj na javnost u bilo kojoj fazi pripreme takvog zakona ili podzakonskog akta, a mogu se vršiti i na različitim nivoima izrade politika i strategija Ministarstva:

- a) u fazi definisanja problema, pitanja ili obima razmatranja;
- b) u fazi odlučivanja koje alternative uzeti u razmatranje ili na koja pitanja staviti težište;
- c) u fazi procjene dobrih i loših strana alternativa ili pristupa;
- d) u fazi odlučivanja o konkretnoj alternativni ili pristupu;
u fazi odlučivanja načina primjene strategije ili zakona.

Član 12. **(Fokus konsultacija vezanih za značajan uticaj na javnost)**

(1) Ministarstvo će nastojati istražiti koliko je moguće temeljitije, a uzimajući u obzir ograničeno vrijeme, resurse i kapacitete, različite konceptualne opcije za prijedloge pravnih propisa, kao i njihove koristi i troškove.

(2) Ovo se mora uraditi kvalitativno, a i kvantitativno gdje je to moguće i staviti u izvještaj koje će se dostaviti Vijeću ministara BiH kao dio izjave iz člana 15. ovog pravilnika.

(3) Informacije o koristima će uključivati informacije, kako o direktnim koristima i korisnicima, tako i o indirektnim koristima i korisnicima.

(4) Informacije o troškovima će se odnositi na identifikaciju konkretnih negativnih implikacija predmetnih zakona i podzakonskih akata u smislu ko će snositi troškove i mjesta ili okolnosti u kojima do takvih negativnih efekata može doći.

(5) Ovi troškovi će uključivati stalne i povremene troškove koje će snositi država i državne institucije (uključujući troškove kapitala i ljudskih resursa), društvo u cjelini (uključujući troškove koje bi mogli snositi pojedinci kao potrošači ili građani), te konkretne grupe i firme.

(6) Procjenom troškova će se definisati sve pretpostavke iz njene kalkulacije, s tim da maksimalne, minimalne i prosječne vrijednosti u određenom omjeru mogu biti dostavljene.

(7) Informacije koje se prikupe putem konsultacija, te izjave, obuhvatit će analizu mogućih rashoda za praćenje i primjenu, a koji se odnose na zakon ili podzakonski akt, uključujući izricanje sankcija za nepoštivanje.

(8) U okviru procesa konsultacija, Ministarstvo može preispitati troškove, iako se ovakvim pitanjima prvenstveno bavi Vijeće ministara BiH.

Član 13. **(Koordinator za konsultacije)**

(1) U skladu sa članom 4. Pravila, od Ministarstva se traži da odredi koordinatora za konsultacije s javnošću koji je odgovoran za poštivanje Pravila.

(2) Ime koordinatora i njegove kontakt informacije nalaze se na web stranici Ministarstva.

(3) Građani mogu u bilo koje vrijeme koordinatoru uputiti pitanja ili primjedbe u pogledu konsultacija s javnošću koje vodi Ministarstvo.

(4) Kada se priprema konkretan zakon ili podzakonski akt, Ministarstvo može odrediti dodatnog službenika koji će koordinirati konsultacije s javnošću o tom nacrtu zakona ili podzakonskog akta.

(5) Ime i kontakt informacije tog lica stavljaju se na web stranicu Ministarstva koja prima komentare javnosti i zainteresovanih grupa tokom procesa konsultacija.

Član 14.

(Korištenje komentara i ostalih podataka prikupljenih tokom konsultacija)

(1) Komentari i podaci dostavljeni Ministarstvu, u skladu sa ovom pravilnikom i Pravilima, usmenim putem ili u pisanoj formi, bit će iskorišteni u pripremi prijedloga zakona ili podzakonskih akata koji se dostavljaju Vijeću ministara BiH.

(2) Komentari se mogu svrstati u grupe i sažeti u svrhu lakšeg prikupljanja i prezentiranja, ali bit će predočeno dovoljno detalja kako bi se pojasnila pitanja pokrenuta tokom rasprave ili putem pismenih komentara.

(3) Ako komentari upućuju na promjene nacrtu ili prijedloga pravnog propisa, bilo uključivanjem ili neuvažavanjem određenih pojedinosti, ovi koraci ili izuzeća bit će rezimirani i navedeni u kratkim izvještajima nakon zaključenja dodatnih konsultacija, te zbirno prikazani u formi koju Ministarstvo smatra prikladnom za izjavu u skladu sa članom 23. Pravila koja se dostavlja Vijeću ministara BiH uz konačni nacrt ili prijedlog kako je propisano članom 15. ovog pravilnika.

(4) Obrazac izjave je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 15.

(Izjava)

(1) Ministarstvo će, uz nacrt zakona ili podzakonskog akta, dostaviti Vijeću ministara BiH izjavu i prateći izvještaj u skladu sa članom 23. Pravila u kojoj se:

- a) izjavljuje da su ispunjene minimalne obaveze u pogledu konsultacija u skladu sa članom 6. Pravila;
- b) izjavljuje da li zakon može imati značajnog uticaja na javnost ili ne, te obrazlaže stav;
- c) obrazlaže odluku o obliku konsultacija koje su provedene u vezi s pravnim propisom koji ima značajan uticaj na javnost i sadržaj konsultacija;
- d) izjavljuje da je Ministarstvo uzelo u obzir komentare dostavljene tokom konsultacija i navode razlozi zbog čega su iskazane primjedbe uvažene ili zanemarene.

(2) Izjava će uključiti i dodatne popratne dokumente koji omogućavaju Vijeću ministara BiH i javnosti da shvate pozadinu i razloge izrade predmetnog zakona ili podzakonskog akta.

(3) Izjava koju Ministarstvo dostavlja Vijeću ministara bit će dostupna javnosti putem web stranice Ministarstva ili po zahtjevu upućenom Ministarstvu u skladu sa članom 25. Pravila.

Član 16.

(Odredbe o izuzimanju od obaveza provođenja konsultacija)

(1) U posebnim okolnostima, ministar može izuzeti Ministarstvo od obaveze provođenja konsultacija ako utvrdi da je iz jednog ili više razloga potrebno napraviti izuzeće u skladu sa članom 26. Pravila:

- a) hitne okolnosti;
- b) nepredviđene međunarodne obaveze;
- c) sudskog poništenja dijela ili cjelokupnog zakona.

(2) U ovakvim okolnostima, ministar će dostaviti Vijeću ministara BiH detaljno obrazloženje ovakvog izuzimanja.

(3) Izuzimanjem se Ministarstvo ne oslobađa ispunjenja minimalnih obaveza u pogledu konsultacija.

Član 17.
(Primjena pravilnika)

Pravilnik se primjenjuje u svim organizacionim jedinicama Ministarstva i obavezujući je za sve zaposlene u Ministarstvu.

Član 18.
(Stupanje na snagu)

Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Broj: _____/08.
Sarajevo, _____ 2008. godine

MINISTAR

Bariša Čolak, s.r.